

EL LLENGUATGE

Empescar-se

L Així com les formes verbals «enrecordar-se», «empenedir-se» o «enriure's» no són admeses perceptivament, i hom vol mantenir en l'ús dels verbs *recordar-se*, *penedir-se* i *riure's*, la forma verbal estricta, clarament separada del pronom feble *en* —cosa que ens duu a escriure *No t'en recordes* en lloc de «No t'enrecordes», *Se'n penedirà* en lloc «S'empenedirà» i *Us enrieu* en lloc de «Us enrieu»—, en alguns casos aquest pronom s'ha soldat definitivament amb la forma verbal i, actuant a tall d'un prefix, ha donat lloc a la formació d'un nou verb. És el cas, per exemple, dels verbs *emportar-se*, *endur-se* i *empescar-se*, en què la primera síl·laba no és el mateix element formatiu que figura en verbs com *engrandir*, *endeutar* o *emmalaltir*, sinó el pronom feble *en*.

Obtingut a partir de *pescar*, el verb *empescar-se* és un mot molt propi del llenguatge popular, que no usariem, certament, en els registres més elevats de l'idioma. Tots els diccionaris, és clar, el recullen, i el Fabra el defineix amb els termes «inventar, forjar (un projecte, una excusa, una cosa a endevinar, una mentida, etc.)» i il·lustra aquest significat amb l'exemple *Totes se les empesca*. Avui que, sota la pressió aclaparadora dels models estranys, el nostre llenguatge popular ha perdut tanta capacitat de creació, l'ús d'aquestes formes ens sembla més plausible que mai, però és en canvi de doldre que es faci amb descurança i

reflexió o informació, amb què les frases obtingudes no tenen autenticitat, no pertanyen a la llengua real sinó a la llengua inventada. Així, llegim, en una narració recentment apareguda «No sap el que s'empesca». És que el verb *empescar-se* ha estat mai usat en aquesta frase? El nostre dubte és més que raonable. Cònciem molt bé, de la llengua viva, la frase feta *No sap el que es pesca*, que hem dit i sentit dir centenars de vegades, i tot fa creure que és a aquesta frase que volia recórrer l'autor de la narració al·ludida. El resultat no és sinó una desfiguració del llenguatge, cosa que hem dit que és de doldre.

Ni el Diccionari Fabra ni el de l'Enciclopèdia no preveuen aquest ús del verb *pescar*, tanmateix molt viu. El trobem recollit, però, al Diccionari Alcover-Moll, el qual diu que *pescar* s'usa, com a verb reflexiu, significant «empescar-se, pensar i reflexionar una cosa»

Albert Jané